

Digitalna vezja UL, FRI

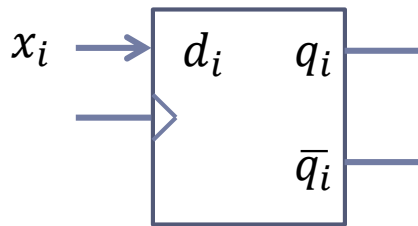

Vaja 10 Registri, Števci

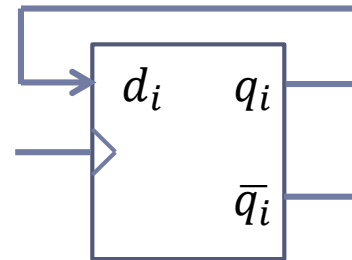
Registri

□ D pomnilna celica

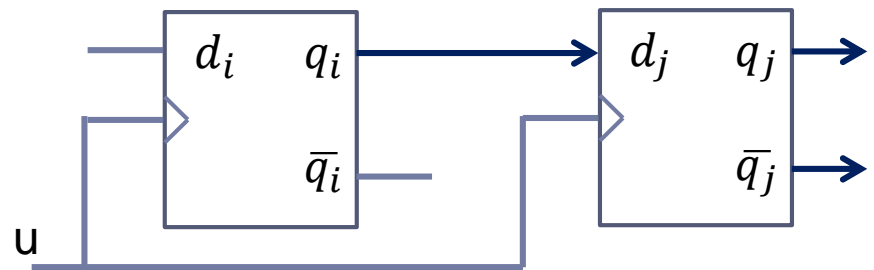
Vpis podatka v D_i ($d_i = x_i$)

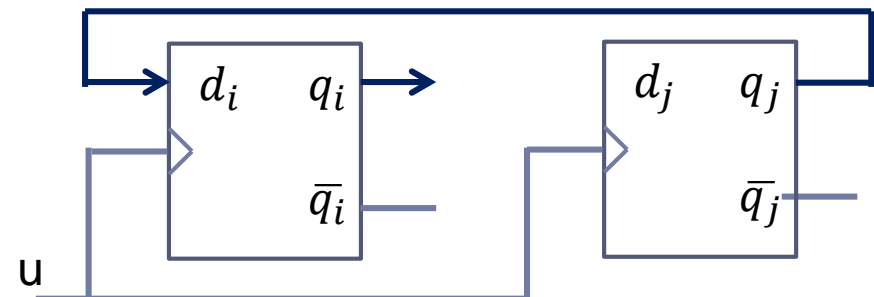
Ohranjanje stanja v D_i ($d_i = q_i(t)$)

□ Pomik desno iz D_i v D_j ($d_j = q_i(t)$)

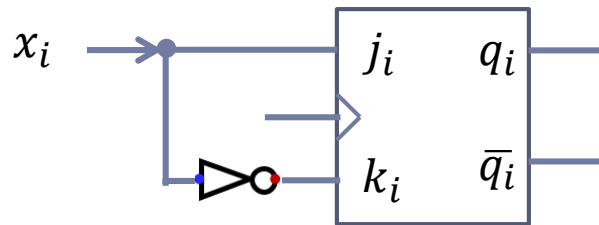

□ Pomik levo iz D_j v D_i ($d_i = q_j(t)$)

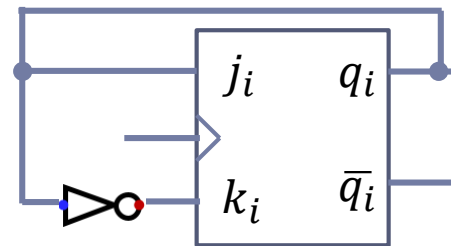

JK pomnilna celica

Vpis podatka v JK_i ($j_i = x_i, k_i = \bar{x}_i$)

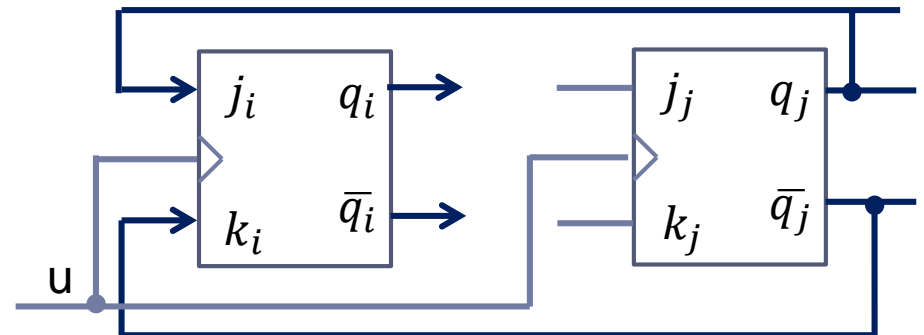

Ohranjanje stanja v JK_i ($j_i = q_i, k_i = \bar{q}_i$)

Pomik levo iz celice JK_j v JK_i

q_j	q_i	$D^1 q_i$	k_i	j_i
0	0	0	?	0
0	1	0	?	1
1	0	1	1	?
1	1	1	0	?

$$j_i = q_j \quad k_i = \bar{q}_j$$

Primer: 2-bitni register

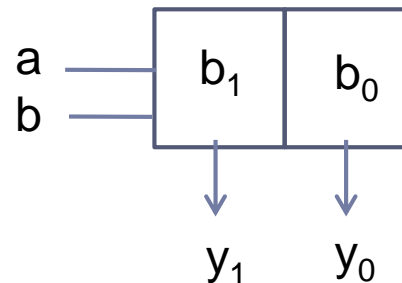
Realizirajte sinhronski 2-bitni register $Y=(y_1, y_0)$, ki ima naslednje načine delovanja:

- ❑ Reset: Brisanje pomnilnih celic $Y(t+1) = 0$.
- ❑ Hold: Vrednost pomnilnih celic se ohrani $Y(t+1) = Y(t)$.
- ❑ CPL: ciklični pomik levo: $y_1(t+1) = y_0(t)$, $y_0(t+1) = y_1(t)$.
- ❑ PD: pomik desno za eno mesto, tako da se v celico $y_1(t+1)$ zapiše konstanta 1.

Za realizacijo uporabite sinhronski JK pomnilni celici, če združite vhoda $j = k$ in 4/1 MUX-je.

Načini delovanja:

a	b	
0	0	Reset
0	1	Hold
1	0	CPL
1	1	PD

Tabela prehajanja stanj, izračun krmiljenja JK pomnilne celice, realizacija z MUX 4/1

a	b	$y_1(t)$	$y_0(t)$	$y_1(t+1)$	$y_0(t+1)$	$J_1=K_1$	$J_0=K_0$	MUX ₁	MUX ₀
0	0	0	0	0	0	0	0	y_1	y_0
0	0	0	1	0	0	0	1		
0	0	1	0	0	0	1	0		
0	0	1	1	0	0	1	1		
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	0	1	0	1	0	0		
0	1	1	0	1	0	0	0		
0	1	1	1	1	1	0	0		
1	0	0	0	0	0	0	0	$y_1 \oplus y_0$	$y_1 \oplus y_0$
1	0	0	1	1	0	1	1		
1	0	1	0	0	1	1	1		
1	0	1	1	1	1	0	0		
1	1	0	0	1	0	1	0	$\overline{y_1}$	$y_1 \oplus y_0$
1	1	0	1	1	0	1	1		
1	1	1	0	1	1	0	1		
1	1	1	1	1	1	0	0		

Vzbujevalna tabela JK celice:

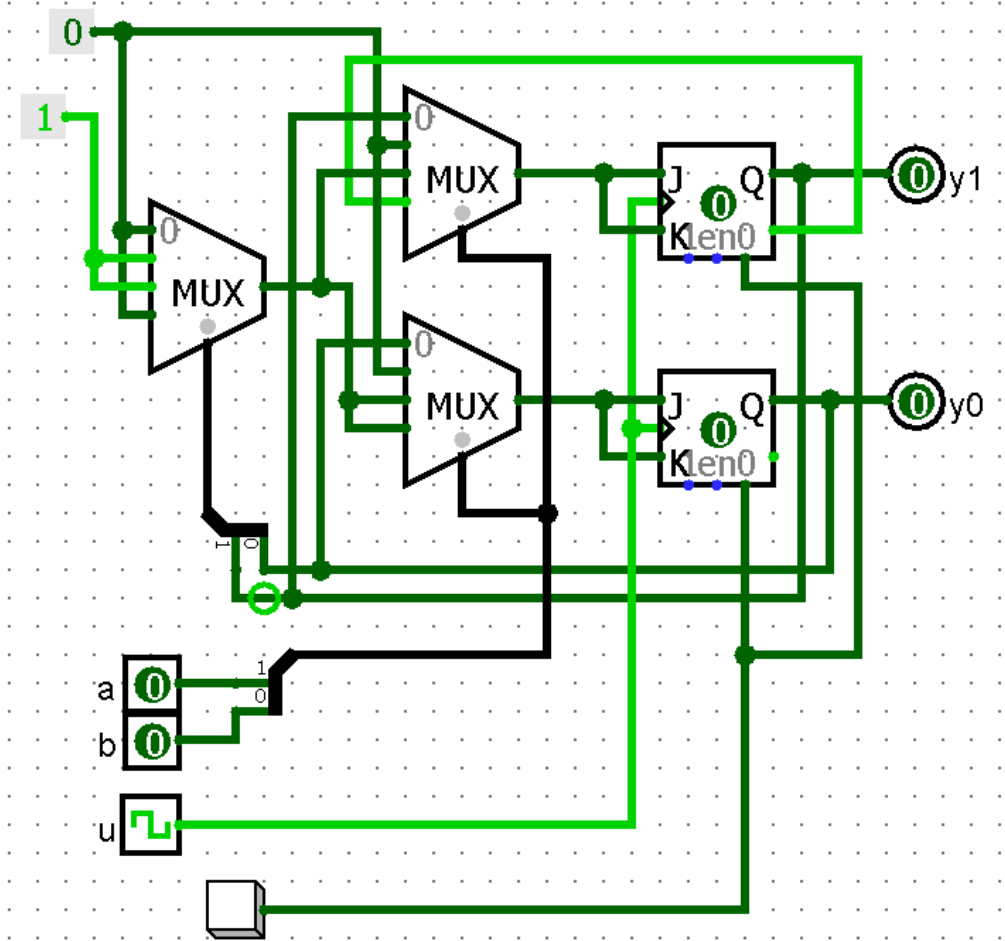
q	D^1q	k	j	$j = k$
0	0	?	0	0
0	1	?	1	1
1	0	1	?	1
1	1	0	?	0

Dodaten MUX 4/1

$y_1(t)$	$y_0(t)$	
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

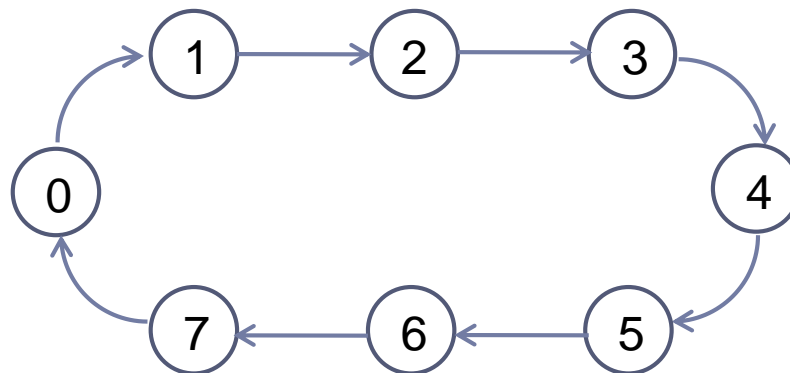

Realizacija registra v Logisimu

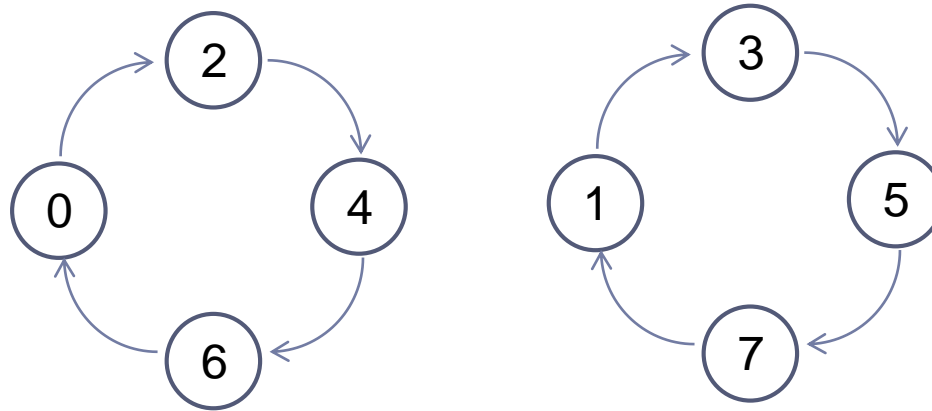
Števci

- ❑ Sekvenčno vezje: Q_i je i -ti izhod števca
- ❑ **Modul štetja (M)** - število različnih izhodnih stanj števca:
- ❑ **Korak štetja** ($k=1, 2, \dots$)
- ❑ **Način štetja:**
  - Povečevanje vrednosti – Inkrement: $Q(t+1) = Q(t) + k$
  - Zmanjševanje vrednosti – Dekrement: $Q(t+1) = Q(t) - k$

- ❑ Primer: $M=8, \text{INK}, k=1$

Primer: Sinhronski števec (INC, $k=2$)

- Realizirajte 3-bitni sinhronski števec za podano sekvenco z uporabo JK pomnilnih celic in logičnih vrat AND, OR, NOT.

Zaporedje stanj števca podamo kot inkrement za 2:

- soda števila: 0 – 2 – 4 – 6 – 0 – ...
  - liha števila: 1 – 3 – 5 – 7 – 1 –
- Z asinhronskim vhodom za brisanje ali postavljanje celice Q_0 naj bo izvedeno preklapljanje iz sodega v liho zaporedje in obratno.
  - Spreminjanje stanj števca prikažite v digitalnem prikazovalniku v logisimu.

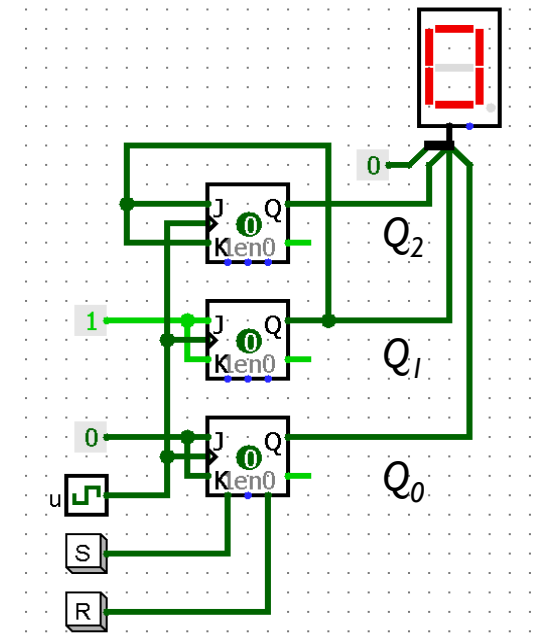
- Tabela stanj: t – trenutno stanje števca, t+1 – naslednje stanje števca
- Pomnilna celica JK – uporabimo rešitev za vhoda J=K

(t)			(t+1)			$J_2=K_2$	$J_1=K_1$	$J_0=K_0$
Q_2	Q_1	Q_0	Q_2	Q_1	Q_0			
0	0	0	0	1	0	0	1	0
0	0	1	0	1	1	0	1	0
0	1	0	1	0	0	1	1	0
0	1	1	1	0	1	1	1	0
1	0	0	1	1	0	0	1	0
1	0	1	1	1	1	0	1	0
1	1	0	0	0	0	1	1	0
1	1	1	0	0	1	1	1	0

$$J_2 = K_2 = Q_1$$

$$J_1 = K_1 = 1$$

$$J_0 = K_0 = 0$$

Naloge

□ 2-bitni register (Vpis, PL):

Realizirajte sinhronski 2-bitni register $Y=(y_1, y_0)$. Krmilni vhod a določa delovanje:

- ▶ $a = 0$: Vpis: $Y(t+1)=X$, kjer je $X=(x_1, x_0)$
- ▶ $a = 1$: PL - pomik levo, tako da se na mesto y_0 vpiše 0.

Naloge:

- Zapišite tabelo prehajanja stanj delovanja registra.
- Zapišite krmilni funkciji za D pomnilni celici s 2/1 MUXi.
- Realizirajte register v logisimu.

□ Sinhronski števec (M=4, INC/DEC):

Definirajte 2-bitni števec $Q=(Q_1, Q_0)$. Krmilni vhod A določa delovanje:

- ▶ $A=0$: $M=4$, Dekrement, $k=1$
- ▶ $A=1$: $M=4$, Inkrement, $k=1$

Naloge:

- Zapišite tabelo prehajanja stanj delovanja števca.
- Zapišite krmilni funkciji za D pomnilni celici s 4/1 MUXi.
- Realizirajte števec v logisimu.
- Dodajte gumb za asinhronsko brisanje števca (Reset).

Dodatna naloga

□ **Sinhronski števec z vpisom začetnega stanja**

Definirajte 3-bitni števec $Q=(Q_2, Q_1, Q_0)$. Krmilni vhod A določa delovanje:

- ▶ $A=0$: Vpis začetnega stanja 5,
- ▶ $A=1$: $M=6$, Dekrement, $k=1$

Naloge:

- Zapišite tabelo prehajanja stanj delovanja števca z vpisom začetnega stanja.
- Zapišite krmilni funkciji za D pomnilni celici z MUXi (4/1 MUX, 2/1 MUX).
- Realizirajte števec v logisimu.
- Dodajte gumb za asinhronsko brisanje števca (Reset).